

OM WROCLAW

Den allra mest imponerande byggnaden på Marknadstorget är stadens rådhus. Det här pampiga huset är byggt i både gotisk stil och renässansstil och är fullt av detaljer. Byggnaden inrymmer för övrigt restaurangen "Piwnica Swidnicka", som anses vara en av Europas äldsta restauranger, med anor från 1200-talet.

STROSA RUNT MARKNADSTORGET I GAMLA STAN

Marknadstorget i Gamla stan kan sägas utgöra hjärtat i Wrocław. Här står de vackra byggnaderna tätt, och det är också gott om restauranger, pubar och caféer. När vi var här i september var det nästan 28 grader varmt och stämningen var på topp.

ÄT POLSK MAT PÅ RESTAURANG POD FREDRA

Vill du prova riktig polsk mat kan du med fördel besöka restaurang Pod Fredra som ligger strax intill rådhuset. Här sitter man med härlig utsikt över torget och maten är *riktigt* bra. Vi åt sill, kallskuret kött, bröd och något som vi tror var ister till förrätt. Väldigt gott!

VAD ÄR POLSK MAT?

Vår upplevelse av den polska maten är att den ofta är relativt enkel och rustik, och för det mesta mycket god och lagas med kärlek. Vad är det vi stöter på för tillbehör i matlagningen i polsk mat? Här är några exempel på typiska ingredienser: Morötter Rödbetor Kålrabbi Persiljerot Vitkål Stuvad kål Surkål Ängssyra Senap Pepparrot Kargenfrön Kryddnejlika Fläsklägg Oxbringa Karp Konserverade gurkor Inlagda plommon.

Vi rekommenderar att ni provar på piroger, som var *så goda*. Det är en slags dumpnings som serveras med olika fyllningar, till exempel kål, kött, svamp och ost. Andra favoriter i det polska köket är anka och alla goda syrade grönsaker, som morötter, vitkål och rödkål. Mums!

FIKA PÅ CAFÉ MED KOMMUNISTNOSTALGI

Om du vill fika med nostalgi från kommunisttiden kan du besöka fiket PRL, som ligger vid Marknadstorget i Wrocław. Det ska tydligen finnas en meny som påminner om det vänsterstyre som en gång var dominerande Wrocław.

Wrocław är en historisk och kyrkotät stad. En av de mäktiga kyrkor som ligger nära Marknadstorget i Gamla stan är St Elisabeths kyrka. Intill denna ligger de väldigt speciella hus som vår guide kallade för "Hans och Greta". På en av väggarna finns också ett väldigt speciellt konstverk med Jesus, ett kors och en hammare. En annan fin kyrka som också ligger centralt i stan, var St Matthew kyrka. Denna gotiska kyrka är från tidigt 1200-tal. Vill du se ännu fler kyrkor? Ostrów Tumski (Katedralön) utgör den allra äldsta delen av Wrocław. Här finns en hel rad arkitektoniska monument, som Johannes Döparens katedral och Heliga Korsets kyrka. Det är också värt att stanna en liten stund vid Universitetet i Wrocław, som ligger i stadens äldsta barockkomplex. Byggnaden är vacker utanpå, men dessutom finns fantastiska utsmyckade konsertsalar här inne. Leopolds Aula ska vara allra mest fascinerande. Utanför Universitetet hittar man bland annat en staty av en naken man med ett svärd som, enligt en legend, spelade bort alla sina kläder på spel och nu får stå som varnande exempel för Universitetets alla studenter.

Om du inte vill leta upp alla sevärdheter själv kan det vara värt att gå en guidad tur. Vill du hellre åka runt i buss eller med häst och vagn? Det funkar det också!

En guidning gör ofta en stad levande på ett annat sätt, och man hittar till ställen dit man aldrig skulle ha hittat annars. Vi hittade till exempel in till den vackra trädgården vid Ogród Ossolineum.

[HANDLA KONSTHANTVERK I MEDELTIDSGRÄNDER](#)

På medeltiden sålde man kött i de här gränderna, som nu kallas Jatki och som du hittar mellan gatorna Kielbásnicza och Odrzanska. Man kan tänka sig att det luktade mer då och var mer högljutt, men byggnaderna ger fortfarande medeltidskänsla. Idag ligger små butiker här som säljer konst och konsthantverk.

I ena änden av gränderna finns små statyer av grisar, getter, kaniner och ankor. Statyerna symboliserar de djur som en gång slaktades och såldes här som mat.

PADDLA KAJAK I WROCLAW

Det finns flera ställen som hyr ut kanoter och andra småbåtar i Wrocław. Vi hyrde på ett av de ställen som ligger allra mest centralt, och detta ställe hittar du precis vid Nationalmuseum i Wrocław. Ett riktigt härligt sätt att uppleva staden och dess omgivning, kan verkligen rekommenderas!

HÄNG LÄNGS FLODEN ODER PÅ KVÄLLEN

Människor dras till vatten, och så är det även i Wrocław. Om man inte paddlar kanot så kan man åka på båttur, eller kanske nöja sig med att spana på olika sorters båtar.

När det är vackert väder finns det också gott om avslappnat "häng" längs vattnet. Här ligger uteserveringar med solstolar i gräset och människor spelar olika strandsporter i sanden. En linbana (Polinka) hittar man också på ett ställe. Härligt skön stämning!

BESÖK HUNDRAÅRSHALLEN

Hundraårshallen (Centennial Hall på engelska och Hala Stulecia på polska) finns med på Unescos världsarvslista sedan 2006. Inne i byggnaden anordnas olika mässor och event, men det är också värt att besöka hallen för de vackra omgivningarna.

Precis intill Hundraårshallen ligger en stor damm, som på kvällarna lysas upp samtidigt som fontänerna spelar över vattnet. Här finns också en lång vacker pelargång och en park med statyer. Strax intill ligger dessutom en japansk trädgård.

MER ATT SE OCH GÖRA I WROCLAW

Förutom alla våra tips så finns det förstås mycket mer att se och göra i Wrocław i Polen. Här är några ytterligare tips:

- Det kungliga palatset
- Wrocław Zoo och Afrykarium (Oceanarium tillägnat afrikanskt djurliv)
- Wrocław University Botanical Garden
- Panorama Racławicka – en 114 meter lång tavla

- Park Szczytnicki
- Wroclaw opera
- Saluhallen Hala Targowa
- National forum of Music

FAKTA OM WROCLAW I POLEN

- **Land:** Polen
- **Vojvodskap:** Nedre Schlesiens vojvodskap
- **Namn:** tyska: Breslau, tjeckiska: Vratislav och latin: Vratislavia
- **Läge:** Wroclaw ligger i västra Polen, 27 mil nordväst om Krakow
- **Flod:** Oder
- **Folkmängd:** Cirka 630 000 invånare (2014)
- **Kulturhuvudstad:** Staden utnämndes till europeisk kulturhuvudstad 2016, tillsammans med San Sebastián.

WROCLAWS HISTORIA

- **Tidig historia:** De äldsta spåren av bosättningar är 30 000 år gamla.
- **1500 före Kristus:** Här fanns handelsvägar för salt- och bärnstenshandel.
- **0-1000 efter Kristus:** Folkvandring pågick, och området dominerades av slaviska och germanska stammar.
- **Omrking år 1000:** Ett nyetablerat biskopssäte nämns under namnet Wrotizlava. De äldsta delarna låg på öarna Sandön, Domkyrkoön, Burgerwerder och andra öar.

1100-TAL TILL 1500-TAL

- **1163:** Staden blev huvudstad i hertigdömet Schlesien, under hertigar från huset Piast.
- **1241:** Staden förstördes av en mongolisk armé.
- **1327:** Staden blev en del av kungariket Böhmen.
- **1526:** Böhmen och Schlesien blev en del av den Habsburgska monarkin.

1700-TAL TILL 1800-TAL

- **1702:** Stadens universitet grundades.
- **1740-1763:** Efter de schlesiska krigen avträdde Maria Teresia av Österrike Schlesien till Preussen.

- **1700-tal:** Den preussiska kungen Fredrik II lät uppföra ett kungligt palats och dessutom uppfördes regeringsbyggnader, hovkyrka och teater.
- **1815:** Breslau (det tyska namnet på Wrocław) blev huvudstad i den preussiska provinsen Schlesien.
- **1871:** Breslau blev en del av det Tyska riket.

1900-TALET

- **Andra världskriget:** Staden utsattes för bombanfall, och 1945 belägrades staden av Röda armén. De flesta kvarvarande tyskar fördrevs av Sovjetunionen.
- **1945:** Efter Potsdamkonferensen anslöts Breslau till Polen och fick namnet Wrocław.
- **1950- till 1970-tal:** Industrin rekonstruerades och man återuppbyggde sönderbombade hus.
- **1989:** Kommunismen föll.